

A 1796/välfärd

Framlagt av Den socialdemokratiska gruppen
Behandlas i Utskottet för välfärd i Norden

**Medlemsförslag
om suicidprevention i Norden****Förslag**

Den socialdemokratiska gruppen föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att arbeta för att minska självmorden i varje nordiskt land med 25 procent till år 2025, där målet på längre sikt bör vara en nollvision i Norden

att arbeta för en gemensam nollvision rörande självmord bland barn och unga under 18 år i Norden

att arbeta för en nollvision rörande självmord framför tåg i Norden fram till 2025

att genomföra seminarium och/eller rundabordssamtal för ett ökat kunskapsutbyte rörande suicidprevention i Norden

Bakgrund

Varje år begår omkring 3 500 personer självmord i Norden. Grönland har den högsta självmordsstatistiken i hela världen och tänkbara förklaringar är hög förekomst av depression, alkoholism och våld. Av de nordiska länderna har Finland flest självmord per 100 000 invånare, följt av Sverige, Island, Norge och Danmark, enligt State of the Nordic Region 2018.

Av de som begår självmord skiljer det sig mellan kön, ålder och utbildningsbakgrund. Folkhälsomyndigheten har sammanställt vilka som avled till följd av suicid i Sverige under 2016. Det var fler män än kvinnor, fler personer utan eftergymnasial utbildning och fler i åldersgruppen 45-64 år samt 85 år och äldre. Bland yngre personer var en av de vanligaste dödsorsakerna suicid.

I Danmark tar årligen 600 personer sitt liv. Det är mer än tre gånger så många som dör i trafiken. Varje dag försöker cirka 20 personer att ta sitt liv och omkring två personer avlider till följd av suicid. Ett tidigare självmordsförsök är en stor riskfaktor för ett senare självmord, enligt statistik från dansk självmordsforskning. Antalet som tar sitt liv framför ett tåg har under en femtonårsperiod ökat i Danmark. Det varierar årligen, men under den studerade perioden var den högsta siffran 39 personer, visar Center for Selvmordsforskning.

Det finns mycket att göra för att förebygga självmord. Det kan till exempel vara att främja goda uppväxtvillkor, minskad alkoholkonsumtion i samhället, medicinska, psykologiska och psykosociala insatser, ökade kunskaper bland vårdpersonal och andra nyckelpersoner för att kunna uppfatta varningssignaler. Det kan även vara konkreta åtgärder som att begränsa tillgång till läkemedel som kan överdoseras men även att upprätta hinder vid tågspåren. Det är mycket chockartat för närstående och människor runt omkring när någon tar sitt liv. Det är även djupt traumatiserande för tågförare, för de som är i närheten och för de som är inblandade efteråt när någon avslutar sitt liv framför ett tåg. Det är viktigt att arbeta för att kraftigt försvåra möjligheten att ta sitt liv på detta sätt.

Nationella handlingsprogram kan vara ytterligare verktyg samt kommunala handlingsplaner. Finland är till exempel det enda nordiska land som saknar ett nationellt program som förebygger självmord. Inom Norden bör vi arbeta för en gemensam nollvision och starta den resan med delmål och ett utökat kunskapsutbyte och samarbete för att förebygga självmord.

Reykjavik, den 22 januari 2019

Annette Lind (S)

Emilia Töyrä (S)

Erkki Tuomioja (sd)

Eva Lindh (S)

Gunilla Carlsson (S)

Ingalill Olsen (A)

Jorodd Asphjell (A)

Karin Gaardsted (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Martin Kolberg (A)

Nina Sandberg (A)

Per-Arne Håkansson (S)

Pyry Niemi (S)

Ruth Grung (A)

Stein Erik Lauvås (A)

Tony Wikstrøm (ÅSD)